

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-методичної та
навчальної роботи

О.Б. Жильцов

2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АКАДЕМІЧНИЙ РИСУНОК

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,

реставрація (Образотворче мистецтво)»

Освітній рівень – перший (бакалаврський)

ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

2017-2018 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим планом.

Структура типова.

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

А.О.Таранник

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 16-18 /17
(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 20 17 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Академічний рисунок» для студентів спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» (Образотворче мистецтво).

Розробники: Коваль-Цєпова А.В., старший викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка.

Стрельцова С.В., викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв

Протокол від «06» вересня 2017 року № 1

Завідувач кафедри
образотворчого мистецтва

Ю. В. Романенкова

_____, 2017 рік
_____, 2018 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
Структура програми навчальної дисципліни	7
I. Опис предмета навчальної дисципліни.....	7
II. Тематичний план навчальної дисципліни.....	8
Програма	
III. Навчально-методична карта дисципліни	9
IV. Плани практичних занять	11
<i>Змістовий модуль I. Натюрморт з гіпсовими фігурами .....</i>	<i>11</i>
<i>Змістовий модуль II. Побудова архітектурних деталей та гіпсової голови....</i>	<i>14</i>
V. Завдання для самостійної роботи	16
Карта самостійної роботи бакалавра	16
VI. Система поточного та підсумкового контролю	17
VII. Методи навчання	20
VIII. Методичне забезпечення курсу	20
IX. Рекомендована література (основна, додаткова)	21

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою вивчення дисципліни «Академічний рисунок» спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» (Образотворче мистецтво) освітнього рівня першого (бакалаврського) є формування у майбутніх художників теоретичних знань і практичних навичок у галузі академічного рисунку. Студенти в результаті опанування цієї дисципліни мають навчитися бачити й передавати взаємозв'язок предмета та середовища, отримати досвід зображення складного простору з постатями та предметами, оволодіти новими техніками рисунку, отримати знання про декоративно-площинну організацію графічного зображення в різних техніках рисунку, навчитися будувати та передавати в різних техніках складні постановки, з кількома смисловими та пластичними центрами. Основна загальна мета курсу – становлення композиційного мислення та зображувальної грамотності – основних якостей для майбутньої професійної діяльності випускників університету, формування базових компетенцій художника:

- *мистецтвознавчої*: володіння знаннями про класифікацію видів мистецтва, специфіку образотворчого мистецтва, характерні особливості художньо-образної мови його різних видів та жанрів;
- розуміння зв'язків образотворчого мистецтва з іншими видами мистецтва, природним і культурним середовищем життєдіяльності людини;
- здатності до самостійної художньо-творчої діяльності у галузі образотворчого мистецтва;
- здатності проводити мистецький аналіз творів мистецтва, спираючись на знання фахових дисциплін, вміти розкривати особливості їх художньої мови;
- володіння фаховою термінологією;
- *художньо-творчої*: здатність до самостійної художньо-творчої діяльності у галузі образотворчого мистецтва та у всіх його видах;
- здатності виконувати експериментальні дослідження художньо-

творчого характеру, використовувати у професійній діяльності новітні художні технології, удосконалювати власну професійну майстерність та мистецьку етику;

- *художньо-технологічної*: здатності демонструвати навички роботи з сучасними художніми матеріалами й техніками відповідно до специфіки того чи іншого виду образотворчого мистецтва з урахуванням властивостей матеріалів, особливостей площинного чи об'ємного вирішення задуму.

Для досягнення даної мети ставляться наступні **завдання**:

- ознайомити студентів з матеріалами та техніками академічного рисунку;
- навчити студентів користуватися основним інструментарієм та способами створення академічного рисунку – лінією, штрихом, тінню;
- навчити студентів грамотно розташовувати предмети в площині аркуша;
- навчити студентів передавати об'єм предмета засобами рисунку, володіти штрихом та опанувати його законами;
- навчити законам побудови форми на зображувальній площині;
- сформувати у студентів творче ставлення до натури та її інтерпретації в умовах різних художніх задач, що виконуються в різних матеріалах.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен

Знати:

- основні методи, техніки та матеріали рисунку, технології їх використання, зображувально-виразних можливостей засобів рисунку в рішенні образних задач;
- принципи композиції в рисунку;
- принципи роботи з об'ємом, фактурою матеріалу, тіннями і штрихом;
- пропорції та їх значення в рисунку;
- закономірності побудови форми на зображувальній поверхні;
- різні методи побудови форми в рисунку.

Вміти:

- побудувати та намалювати в техніках академічного рисунку простий натюрморт з кількох предметів;
- виконати побудову та рисунок в основних техніках гіпсових фігур у різних композиційних рішеннях (гіпсова фігура, натюрморт з гіпсовою фігурою, тощо);
- передати фактуру предмета, виконаного з різних матеріалів (дерево, кераміка, метал, скло);
- організувати простір засобами рисунку – лінією, світлотінню, тоном, шляхом передачі взаємозв'язку предметів;
- організувати простір з врахуванням співвідношення площини й об'єму, світлого й темного, ритму й руху, рівноваги мас, тощо;
- створити роботу в техніках академічного рисунку (олівець, а також туш, вугілля, сангіна, соус).

Самостійна робота полягає у виконанні практичних завдань відповідно до програми, з урахуванням підвищення рівня складності від першого модуля до восьмого. При оцінюванні результатів знань та вмінь враховується рівень виконання практичних аудиторних робіт, їх кількість, якість і кількість самостійних практичних робіт. Обов'язковою вимогою для отримання студентом позитивної оцінки є наявність начерків, що представляються впродовж семестрового перегляду творчих робіт, у формі якого відбувається семестровий контроль.

До заліку та іспиту допускаються студенти, які активно відвідували заняття, виконали всі аудиторні та самостійні завдання. Підсумкова оцінка виводиться за сумою балів за модуль.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Академічний рисунок»

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників		Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни(денна форма навчання)	
1 семестр	2 семестр	Шифр та назва галузі знань 02 Культура і мистецтво	нормативна	
Кількість кредитів, відповідних ECTS			Рік підготовки: 1-й	
2	2		1 семестр	2 семестр
Змістових модулів:			Аудиторні заняття:	
1	1	Шифр та назва спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» (Образотворче мистецтво)	60 год.	56 год.
Загальна кількість годин:			Практичні:	
60	60		60 год.	56 год.
Тижневих годин:				
аудиторних:		Освітній рівень перший (бакалаврський)	Модульний контроль	
			0 год.	0 год.
			Самостійна робота:	
			0	4 год.
			Семестровий контроль:	
			0	0
			Види контролю:	
4	4		екзамен	-

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичні заняття	Самостійна робота	Семестровий контроль	Модульний контроль
Змістовий модуль I. Натюрморт з гіпсовими фігурами								
1.	Вступне заняття. Матеріали та графічні засоби рисунку: типи та характеристика основи, матеріалів та техніки	2	2		2			
2.	Натюрморт з тілом обертання та геометричним тілом, з плоскими гранями (куб та призма), лінійно-конструктивна побудова; розвиток поняття світлотінь.	12	12		12			
3	Натюрморт з групою геометричних тіл, тілами обертання (піраміда, куб, циліндр, куля) та драперіями, перспективне скорочення, ракурсне розгортання еліпсів.	14	14		14			
4	Складний натюрморт з драперіями та гіпсовим рельєфом чи архітектурною деталлю.	16	16		16			
5	Натюрморт з 3-4 предметів побуту та драперіями на передачу просторових властивостей тонального співвідношення.	16	16		16			
6	Екзамен							
Разом		60	60		60			
Змістовий модуль II. Побудова архітектурних деталей та гіпсової голови								
1	Натюрморт з драперією та гіпсовим рельєфом з орнаментальним мотивом (розеткою), зображення об'єму через світлотіньове моделювання на площині.	12	12		12			
2	Натюрморт з драперією та гіпсовою капітеллю колони, зображення характерних особливостей форми та фактури.	12	12		12			
3	Рисунок гіпсових частин обличчя (голова Давида) з драперією, функціональні особливості та анатомічна будова.	16	16		16			
4	Рисунок гіпсової голови з драперією, з передачею характерних рис будови.	16	16		16	4		
Разом		60	56		56	4		
Разом за навчальним планом		120	116		116	4		

ПРОГРАМА

ІІІ. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «АКАДЕМІЧНИЙ РИСУНОК»

Разом за І модуль: 60 год., практичні заняття – 60 год., самостійна робота – 0 год., модульний контроль – 0 год.

Разом за ІІ модуль: 60 год., практичні заняття – 56 год., самостійна робота – 4 год., модульний контроль – 0 год.

Модулі	Змістовий модуль І				
Назва модуля	Натюрморт з гіпсовими фігурами				
Кількість балів за модуль	330 балів				
Лекції	1	2	3	4	5
Теми лекцій	-	-	-	-	-
Теми практичних занять	Вступне заняття. Матеріали та графічні засоби рисунку: типи та характеристика основи, матеріалів та техніки (10 балів+1 бал за відвідування)	Натюрморт з тілом обертання та геометричним тілом з плоскими гранями (куб та призма) (10 балів за заняття, загалом – 60 балів + 6 балів за відвідування)	Натюрморт з групою геометричних тіл, тілами обертання (піраміда, куб, циліндр, куля) та драперіями (10 балів за заняття, загалом – 70 балів+7 балів за відвідування)	Складний натюрморт з драперією та гіпсовим рельєфом чи архітектурною деталлю. (10 балів за заняття, загалом – 80 балів + 8 балів за відвідування)	Натюрморт з 3-4 предметами побуту та драперіями (10 балів за заняття, загалом – 80 балів + 8 балів за відвідування)
Самостійна робота					
Види поточного контролю	Екзамен				
Підсумковий рейтинговий бал	Разом: 330 балів (коефіцієнт успішності: 5,5) Екзамен - 40 балів (40 %) 5,5*n+40=100 балів				

Модулі	Змістовий модуль II			
Назва модуля	Побудова архітектурних деталей та гіпсової голови			
Кількість балів за модуль	313 балів			
Лекції	1	2	3	4
Теми лекцій	-	-	-	-
Теми практичних занять	Натюрморт з драперією та гіпсовим рельєфом з орнаментальним мотивом (розеткою) <i>(10 балів за заняття, загалом – 60 балів+6 балів за відвідування)</i>	Натюрморт з драперією та гіпсовою капітеллю колони <i>(10 балів за заняття, загалом – 60 балів+6 балів за відвідування)</i>	Рисунок гіпсових частин обличчя (голова Давида) з драперією <i>(10 балів за заняття, загалом – 80 балів+8 балів за відвідування)</i>	Рисунок гіпсової голови з драперією <i>(10 балів за заняття, загалом – 80 балів+8 балів за відвідування)</i>
Самостійна робота				Таблиця 5.1. <i>(5 балів)</i>
Види поточного контролю	-			
Підсумковий рейтинговий бал	313 балів			

IV. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. НАТЮРМОРТ З ГІПСОВИМИ ФІГУРАМИ

Тема 1. Вступне заняття. Матеріали та графічні засоби рисунку: типи та характеристика основи, матеріалів та техніки (2 год.)

Принципи організації робочого місця художника: мольберт, планшет, способи кріплення паперу. Грамотна постановка планшета відносно постаті художника. Правильний вибір точки зору, ракурсу та відстані від моделі.

Типи паперу. Колір, фактура, цупкість. Принципи вибору паперу відповідно до поставленого завдання. Формати.

Принципи роботи з олівцем: як тримати олівець, як його заточувати, тощо. Дві основні групи матеріалів: сухі та вологі.

Сухі матеріали: олівці, кольорові олівці, сангіна, соус, пастель, вугілля тощо. Графітні олівці. Градація твердості олівців. Н – тверді олівці (до 9Н), В – м'які олівці (до 9В), сфери їх застосування. Лінія. Штрих. Розтушовка. Кольорові олівці. Спосіб виготовлення та консистенція грифеля. Нанесення штриха, розтушовка.

Туш. Чорна та кольорова туш, розчинна та нерозчинна. Перовий рисунок. Рисунок за допомогою пензля.

Рисунок пастеллю. Засоби художньої виразності. Штрих, світло-тіньове моделювання. Рисунок вугіллям. Художні засоби, інструментарій. Сангіна різних відтінків. Принципи роботи. Соус. Засоби роботи з матеріалом. Особливості техніки.

Матеріали: папір білий та тонований різної цупкості (формат А4), олівці різної м'якості, гумка, сангіна, соус, пастель, вугілля (древесне та пресоване).

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[3],[4],[5].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[8],[9],[10],[11],[12].

Тема 2. Натюрморт з тілом обертання та геометричним тілом з плоскими гранями (куб та призма) (12 год.)

Послідовність виконання рисунку з тілом з плоскими гранями. Загальна композиція аркуша в тонких лініях. Принципи компоновки предметів, їх взаємозв'язок на площині та в просторі. Лінійно-конструктивна побудова геометричних фігур. Побудова куба. Послідовність побудови. Моделювання тоном. Побудова призми. Тонове моделювання. Детальна прорисовка геометричного тіла з урахуванням видимих, невидимих і допоміжних ліній. Світлотіньове моделювання. Фактура предметів.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[3],[4],[5].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[8],[9],[10],[11],[12].

Тема 3. Натюрморт з групою геометричних тіл, тілами обертання (піраміда, куб, циліндр, куля) та драперіями (14 год.)

Послідовність виконання рисунку з тілом з плоскими гранями та тілами обертання. Загальна композиція площини аркуша, фор-ескіз. Принципи компоновки предметів, їх взаємозв'язок на площині та в просторі. Лінійно-конструктивна побудова геометричних фігур. Побудова куба. Послідовність побудови. Моделювання тоном. Побудова призми. Тонове моделювання. Детальна прорисовка геометричного тіла з урахуванням видимих, невидимих і допоміжних ліній. Побудова циліндра, кулі. Послідовність побудови. Моделювання тоном. Світлотіньове моделювання. Фактура предметів. Робота з драпіровкою.

Особливості передачі фактури тканини, проробка складок, моделювання тоном.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[3],[4],[5].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[8],[9],[10],[11],[12].

Тема 4. Складний натюрморт з драперіями та гіпсовим рельєфом (16 год.)

Типи гіпсових орнаментальних мотивів. Компонівка предметів. Вивчення гіпсового зліпка в профіль з метою визначення товщини елементів. Попередній аналіз форми моделі. Вибір ракурсу. Загальне розташування форми в просторі. Невдалі точки зору.

Узагальнена характеристика зліпка. Виявлення головної вісі руху та основних пропорцій. Основні пропорційні співвідношення. Особливості форми предмета. Прорисовка деталей, що визначають пластику орнаментального мотиву. Передача основних тональних градацій. Ліплення форми світлотінню і штрихом. Межі власних і падаючих тіней. Рефлекси. Узагальнення рисунку.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[3],[4],[5].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[8],[9],[10],[11],[12].

Тема 5. Натюрморт з 3-4 предметами побуту та драперіями (16 год.)

Натюрморт з кількох предметів побуту різної маси та фактури з драпіровками різних тонів. Обрання ракурсу. Компонівка у площині аркуша. Побудова натюрморту. Робота з тоном. Узагальнення. Завершення роботи.

Матеріали: папір тонований (формат А2), гумка, сангіна, соус, вугілля.

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[3],[4],[5].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[8],[9],[10],[11],[12].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ПОБУДОВА АРХІТЕКТУРНИХ ДЕТАЛЕЙ ТА ГІПСОВОЇ ГОЛОВИ

Тема 1. Натюрморт з драперією та гіпсовим рельєфом з орнаментальним мотивом (розеткою) (12 год.)

Вибір точки зору. Поняття про пропорції предмета. Взаємозв'язок предметів, компоновка. Особливості рисунку гіпсового рельєфу: вибір матеріалів, правильний розрахунок твердості олівця. Побудова елементів форми в рельєфі та його бачення загалом.

Контраст фактур драпіровки та рельєфу, принципи їх передачі. Засоби передачі форми в рельєфі. Світлотінь та її закономірності в рельєфі та драпіровці.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[3],[4],[5].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[8],[9],[10],[11],[12].

Тема 2. Натюрморт з драперією та гіпсовою капітеллю колони (12 год.)

Загальна компоновка. Ракурс. Точка зору. Зіставлення мас об'єктів. Виконання фор-ескізу.

Побудова рельєфу з капітеллю колони. Побудова капітелі як групи геометричних тіл відповідно до законів їх передачі. Закладення основних пропорцій.

Робота тоном. Ліплення об'єму. Моделювання штрихом і світлотінню. Основні світлотіньові співвідношення.

Проробка фактури драпіровки і її складок. Передача матеріальних властивостей об'єктів за допомогою принципу контрасту. Узагальнення рисунку.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[3],[4],[5].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[8],[9],[10],[11],[12].

Тема 3. Рисунок гіпсових частин обличчя (голова Давида) з драперією, функціональні особливості та анатомічна будова. (16 год.)

Загальна компоновка. Ракурс. Точка зору. Порівняння та аналіз мас об'єктів. Виконання фор-ескізу.

Побудова гіпсових частин обличчя (антик). Закладення основних пропорцій. Поступове закладання світлотонових відношень.

Робота тоном. Ліплення об'єму. Моделювання штрихом і світлотінню. Основні світлотіньові співвідношення.

Проробка фактури драпіровки і її складок. Передача матеріальних властивостей об'єктів за допомогою принципу контрасту. Узагальнення рисунку. Завершальна стадія роботи.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[3],[4],[5].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[8],[9],[10],[11],[12].

Тема 4. Рисунок гіпсової голови з драперією, з передачею характерних рис будови (16 год.)

Загальна компоновка. Ракурс. Точка зору. Порівняння та аналіз мас об'єктів. Виконання фор-ескізу.

Побудова гіпсової голови (антик). Закладення основних пропорцій. Лінійний рисунок. Поступове закладання світлотонових відношень.

Робота тоном. Ліплення об'єму. Моделювання штрихом і світлотінню.

Основні світлотіньові співвідношення.

Проробка фактури драпіровки і її складок. Передача матеріальних властивостей об'єктів за допомогою принципу контрасту. Узагальнення рисунку. Завершальна стадія роботи.

Матеріали: папір (формат А2), олівці різної м'якості, гумка.

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[3],[4],[5].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[8],[9],[10],[11],[12].

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПОБУДОВА АРХІТЕКТУРНИХ ДЕТАЛЕЙ ТА ГІПСОВОЇ ГОЛОВИ

Тема 4. Рисунок гіпсової голови з драперією (м'якими матеріалами) (4 год.)

Задача: виконання рисунку гіпсової голови (маски) м'якими матеріалами на тонованому папері.

Матеріали: папір (формат А2), м'які матеріали.

Рекомендована література:

основна: [1],[2],[3],[4],[5].

додаткова: [1],[2],[3],[4],[5],[6],[8],[9],[10],[11],[12].

Таблиця 5.1.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ БАКАЛАВРА з дисципліни «Академічний рисунок»

Змістовий модуль та теми курсу	Кіль- кість годин	Академічний контроль	Бали	
Змістовий модуль II.				
Рисунок гіпсової голови з драперією (м'якими матеріалами)	4	Практичні заняття, модульний контроль	5	
Разом	4		5	

VI. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення бакалаврів з дисципліни «Академічний рисунок» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю подано у табл. 6.1 - 6.3.

Таблиця 6.1.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

1 модуль

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів	Одиниць	Всього
1	Відвідування практичних занять	1	30	30
2	Робота на практичному занятті	10	300	300
3	Самостійна робота	-	-	-
Максимальна кількість балів без урахування коефіцієнта (поточний контроль)				330
Коефіцієнт визначення успішності				5,5
Максимальна кількість балів з урахуванням коефіцієнта				60
Екзамен				40
Підсумковий рейтинговий бал				100

Таблиця 6.1.2

2 модуль

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів	Одиниць	Всього
1	Відвідування практичних занять	1	28	28
2	Робота на практичному занятті	10	280	280
3	Самостійна робота	-	-	5
Максимальна кількість балів без урахування коефіцієнта				313

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

1 модуль

Поточне тестування та самостійна робота					Загальна кількість балів без урахування коефіцієнта	Коефіцієнт	Кількість балів з урахуванням коефіцієнта без підсумкового іспиту	Екзамен	Кількість балів з урахуванням коефіцієнта
ЗМ №1									
T1	T2	T3	T4	T5	330	5,5	60	40	100
11	66	77	88	88					

Таблиця 6.2.2

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

2 модуль

Поточне тестування та самостійна робота					Кількість балів без урахування коефіцієнта
ЗМ №2					
T1	T2	T3	T4	CP	313
66	66	88	88	5	
313					

У процесі оцінювання навчальних досягнень бакалаврів застосовуються такі методи:

- **Методи письмового контролю:** проміжний та підсумковий перегляди творчих робіт.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання та вміння, самоаналіз
- **Представлення творчих робіт**

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за шкалою університету	Значення оцінки
A	90-100	<u>Відмінно</u> – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89	<u>Дуже добре</u> – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81	<u>Добре</u> – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	<u>Задовільно</u> – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, але достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68	<u>Достатньо</u> – мінімально можливий (допустимий) рівень знань (умінь).
FX	35-59	<u>Незадовільно з можливістю повторного складання</u> – незадовільний рівень знань (умінь) з можливістю перескладання за умов належного самостійного доопрацювання.
F	1-34	<u>Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу</u> – достатньо низький рівень знань, що вимагає повторного проходження курсу.

Кожен модуль включає бали за поточну роботу бакалавра на практичних заняттях, виконання самостійної роботи.

На екзамен виноситься натюрморт з гіпсовими фігурами та драперіями (формат А2).

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

VII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної та творчої діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація;
- *Практичні:* виконання творчих завдань та копіювання.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; з репродукціями творів; з офіційними сайтами музеїв.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної та творчої діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

VIII. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ репродукції творів майстрів;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ електронна бібліотека з дисципліни.

ІХ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Ли Н. Г. Основы учебного академического рисунка: учебник для студ. высш. уч. завед. / Н. Г. Ли. – М.: Эксмо, 2008. – 478 с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії Університету: <http://elib.kubg.edu.ua/2659/>)
2. Ломоносова М. Т. Графика и живопись. Учеб. пособие / М.Т. Ломоносова. – М.: ООО «Издательство Астрель» ООО «Издательство АСТ.» 2003. – 202, [6] с. ил. . (Наявний в бібліотеці Університету в 3-х примірниках).
3. Фрэнкс Д. Рисунок карандашом / Джин Фрэнкс; пер. с англ. Е. Ильиной. – М.: АСТ: Астрель, 2007. – 63 [1] с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії Університету: <http://elib.kubg.edu.ua/1137/>)
4. Чиварди Д. Рисунок. Художественный образ в анатомическом рисовани / Д. Чиварди. – М.: Изд-во ЭКСМО-Пресс, 2002. – 168 с., илл. (Серия «Классическая библиотека художника») (Наявний в електронному репозиторії Університету: <http://elib.kubg.edu.ua/3259/>).
5. Шерезов Е. В. Основы композиции; Учеб. пособие для студентов пед. ин-тов по спец. № 2109 «Черчение, рисование и труд» / Е.В. Шерезов. – М.: Просвещение, 1979. – 303с., ил. (Наявний в бібліотеці Університету в 6-ти примірниках).

Додаткова:

1. Беда Г. В. Основы изобразительной грамоты: Рисунок, живопись, композиция. Учеб. Пособие для студентов пед. ин-тов по спец. № 2109 «Черчение, рисование и труд». –2-е изд., перераб. и доп. – М.: Просвещение, 1981. – 239 с., ил.
2. Гинзбург Н. Как рисовать натюрморт / Н. Гинзбург. – М.: АСТ Астрель, 2004. – 34 с., ил.

3. Глазова М. В., Денисов В. С. Изобразительное искусство. Алгоритм композиции. – М.: Когито-Центр, 2012. – 221 с.
4. Джонсон К. набросок и рисунок / К. Джонсон. – Минск: Попурри, 2011. – 117 с.
5. Жабинский В. Рисунок: Учебное пособие / В. Жабинский, А. Винтова. – М.: НИЦ ИНФРА-М, 2014. – 256 с.
6. Кирцер Ю. М. Рисунок и живопись: Практик. Пособие. – М.: Высш.шк., 1992. – 270 с.: ил.
7. Королев В. Материалы и техники рисунка / В. Королев. – М.: Изобразительное искусство, 1984. – 97 с.
8. Паранюшкин Р. Композиция. Теория и практика изобразительного искусства/ Р. Паранюшкин. – М.: Феникс, 2005. – 81 с., ил.
9. Ростовцев Н.Н. Учеб. для учащихся педучилищ по спец. 2003 «Преподавание черчения и изобразит. искусства». – 2-е изд., перераб. – М.: Просвещение, 1985. – 256 с., ил.
10. Смит С. Полный курс рисунка и живописи / С. Смит, П. Монахен. – М.: ДжИ Фабби Эдишинз, 2007. – 1922 с., ил.
11. Фрэнкс Дж. Рисунок карандашом/Дж. Фрэнкс. – М.: АСТ Астрель, 2005. – 65 с., ил.
12. Шембель А. Основы рисунка/А. Шембель. – М.: Высшая школа, 1994. – 159 с.